

התוכנית החדשה של מס-ההכנסה

כל יומי אוכלוסיית העצמאיים ייבדקו בבדיקה מקוצרת אחת לשלוש או לארבע שנים. השנה ייבדקו 70 אלף התיקים הראשונים של העצמאיים והחברות. כדי לעמוד במשימה זו, יתווספו עוזרים ומפקחי-מס, שיעשו את עבודת התיקור דו"חות המס, בנפרד מעבודת מפקחי המס, שימשיכו בבדיקת התיקים ובעריכת שומות. בעתיד הקרוב תתקן פקודת מס-ההכנסה, והשומה הזמנית או הדו"ח המתוקצר יוחלפו בשומה עצמית, שתשלח לנישום. לפי דיווחי הנישום יקבע המחשב את המס שעליו לשלם. שומה עצמית זו תיהפך לסופית אם חלפה התקופה שבה מותר, על פי החוק, לערוך שומה, או אם בדיקה מקוצרת אימתה את השומה העצמית. במיקרה כזה תישלח לנישום, על-ידי המחשב, הודעה שכמוה כאישור הדו"ח העצמי. בכל מיקרה אחר, כאשר הדו"ח לא נמצא קביל, תוצא לנישום שומה לפי מיטב השפטיה.

במיסגרת התוכנית החדשה, תידרש כל אוכלוסיית העצמאיים להגיש הצהרות-הון, כאשר הדרישה תמורז על פני שלוש שנים מן השנה הנוכחית. הביקורת המקוצרת תתמקד בעיקר בנישומים שפיקסו נמצאו בלתי-קבילים מטעמים שונים, ובעיקר מטעם של העלמת-הכנסות; כאלה שהדיווחים שלהם, לשנת המס 1978, נמצאו לא-סבירים; אותם שלא הגישו כל הצהרות-הון; נישומים שלא טופלו משנת 1974 וקודם לה.

מיספר העובדים החדשים, התקצירנים, יהיה 90, והם ייכנסו לעבודה אחרי שיעברו קורסים בחודשים יולי-אוגוסט.

בחירת תיקי הביקורת המקוצרת תיעשה בעיקר על-ידי המחשב, שיקבע 48 אלף תיקי עצמאיים ורבות. כאשר יתברר לבודק, כי השומות שנערכו לשנים קודמות ללא ביקורת, במיסגרת המדיניות הליברלית הקודמת לקבלת דו"חות, היו בלתי-סבירות, בהשוואה לשנים שלגביהן נערכה ביקורת מקוצרת, יש לבחון את האפשרות לפתוח שומות אלה מחדש, בהתאם לסעיף 137 לפקודה.

הבדיקה המקוצרת של תיקי החברות תכלול את הניתוחים הבאים: ניתוח המאזנים; בדיקת סעיפי מאזן שבהם יש סטיות; מתן תשומת-לב להסתייגויות רואי-החשבון; בדיקת סבירות הרווח הגולמי; עיון במימצאי רואי-החשבון לגבי הקטעים שאותם בודקת הביקורת המקוצרת; בדיקת טופס-פחת; בדיקת הזכאות להטבות על-פי החוק לעידוד התעשייה ועידוד השקעות-הון; בדיקת ציוד ומלאי לרכיבי מס-רכוש; בדיקת הטבות למנהלים, כמו הכנסה מריבית זקופה או אי-התרת הריבית לחברה שקיבלה הלוואות, כדי לתיתן למנהלים; שילוב הבדיקה עם התיקים האישיים של המנהלים.

בכל מיקרה של תיק, שבו ההכנסה אינה גבוהה ב-50% לפחות לעומת שנת הדו"ח הקודמת, יידרש אישור פקיד-השומה לקבלת-השומה.

נישומים שאינם מנהלים פיקסים כחוק תוצאנה להם שומות לפי מלוא ההכנסה הפנאי, ולא יכירו להם בהוצאות שונות כמו פחת, ריבית, חובות אבודים והפסדים. מי שהתחיל לנהל פיקסים אחרי ה-1 באפריל 1978, ייראה כסרבן ניהול פיקסים. חלק מאוכלוסיית השכירים יעבור לטיפול כעצמאיים. תיקים שבהם יש הכנסה נוספת לכיר ממקור אחר (ממיקום חופשי, מהשכרת שתי דירות או יותר, מחקלאות) יועבר לחוליית העצמאיים, לפי סוג ההכנסה הנוספת.

במיסגרת מדיניות השומה לשנת 1979 לא יסתיים תיק, בין בבדיקה מקוצרת ובין בבדיקה מידגמית, בלי שנשלחה לנישום הצהרות-הון לפחות לשנת 1978, ובלי שנעשתה השוואת-ההון הדרושה. לשם כך תישלחנה השנה כ-100 אלף דרישות להצהרות-הון. הדרישות תישלחנה ל-60 אלף נישומים, שלא הגישו כל הצהרות-הון, ל-4000 תיקי-מידגם, ל-8000 נישומים שדיווחם לשנת 1978 אינו סביר, ל-10 אלפים נישומים שנתפסו באי רישום תקבולים, ל-3000 ללא קופה רושמת, ל-5000 סרבני ניהול-פיקסים, ל-5000 נישומים בביקורת מקוצרת, ל-5000 נישומים עם שומות פתוחות לשנים קודמות.

השלום ייקר מחירי הסרטנים

הסכס-השלום עם מצריים, והחזרת אל-ערש, הביאו לסגירת אזורי הדיג דרומית לעזה לפני הדייגים הישראליים. אזורים אלה היו המקור העיקרי להס-פקט סרטנים, וסוגי דיגים כמו ברבוניה. אותם דיגים מצויים גם צפונית לעזה, אך בכמויות קטנות יותר. קודם הוציא הדיג בכל רשת דרומית לאל-ערש 50 קילו ברבוניה, ואילו עתה הוא מוציא בקושי 20 קילו. כתוצאה מכך העלו הדייגים את מחירי הסרטנים מ-160 ל-300 לירות לקילו ויותר. מחיר קילו ברבוניה היה 80 לירות, ועתה יותר מ-150 לירות. למרות שיותר לדוג ולמכור סרטנים, אסור לייבא אותם. מחירי סרטנים ב-יבוא הם כ-5 דולר הקילו, לעומת 12 דולר המחיר כיום בדיג המקומי, שכ"מ עט אזל. אסור גם לייבא סרטנים עבור אוכלוסייה נוצרית או דיפלומטים.

הבורסה "כלל" משתלמת על נייר חדרה

עלויות-השערים החזקות של "מיפעלי נייר חדרה", שהשלימו את שעריהם עד לרמה של 1,000, באו ממאמץ של קונצרן "כלל תעשיות" להשתלט על 25% ממניות המיפעל. מניות "מיפעלי נייר חדרה" מפורזות בבורסה, ובאמצעות רכישות ב-בורסה ניתן להשתלט על החברה, שהונה, כולל האופציות, נאמד עתה במיליארד לירות. על "כלל תעשיות" להשקיע כרבע מיליארד לירות ברכישות אלה, כדי לה-גיע לאחוזים משמעותיים. תוכנית "כלל" הופרעה על-ידי "בנק דיסקונט", המחזיק יחד עם חברה בת שלו, פי-איי-סי, כ-20% ממניות החברה. "דיסקונט" החל גם הוא רכוש מניות, וכך החלה התחרות בין "כלל" ל"דיס-קונט", ושערי המניות קפצו. מקורות ב"כלל" מכחישים כאילו הקונצרן עומד מאחרי הרכישות. ההשקעה במניות אלה טובה כשלעצ-מה, שכן החברה הרוויחה השנה כ-300 מיליון לירות, ורווח זה נותן מפיל של 3:1.

זוהי הפעם השנייה בהיסטוריה של הבורסה, שנעשה נסיון להשתלט באמצע-תה על חברה. לאחרונה היה בהתחרות ההשתלטות קונצרן "טבע", עת העדיף שר-האוצר דאז, פינחס ספיר, את קבוצת "אסיה צר" של אלי הורביץ על פני חברת "תיעוש" ההסתדרותית, והורה ל"בנק לפיתוח התעשייה" למכור ל"אסיה" הבילה מכרעת של מניות ב"טבע". בדרך כלל אין אפשרות להשתלט על חברות בארץ כמו בחו"ל, כיוון שכאן רשות ניירות-הערך מאפשרת לחברות ל-הניק לצבור מניות הנושאות שליטה פחותה, לעומת המניות שמחזיקים המנ-פיקים. מניות "נייר חדרה" אינן היחידות ש-עשו היסטוריה של העפלה. מניות "אל-גר", למשל, עלו אף הן פי שלוש והן, לראשונה בתולדותיהן, מעל שערי "אל-גר". מניות אחרות הראויות שוב לתשו-מת-לב הן "סקוריטס", "פריון", "כלל", "נדלן" ואפילו "הסנה". כל אלה הן השקעה טובה ברמת השערים הנמוכות שלהן.

קו נוסף מני-יורק לישראל

חברת "טרנס-אמריקה", שהתמחתה בטיסות אולות מסן-פרנסיסקו לניו-יורק, קיבלה את אישור ישראל וסמך לפתח תיחת קו-תעופה מניו-יורק לתל-אביב, שיתחרה ב"אל-על" וטי-ווי-איי. מחיר הטיסה בקו זה יהיה, כפי הנראה, כ-500 דולר לשני הכיוונים, כ-200 דולר פחות מן הכרטיס הזול בקו זה.

חצי לירה שווה חמש לירות בארצות-הברית

אם אתה מחפש מטבעות בנות חצי לירה, תקשה למצוא אותן. הן הפכו מבוקשות מאד על-ידי ישראלים באר-צות-הברית, המבקשים מחברים בארץ לאסוף ולשלוח להם עד כמה שיותר מטבעות כאלה. הדבקות במטבעות אלה אינו נוסטאל-גי. הישראלים גילו, כי מטבע זה מחליף בדיוק את המטבע האמריקאי בן 25 סנט בכל המכונות המוכרות מוצרים תמורת מטבעות-כסף. מכיוון שמטבע בן 25 סנט שווה כיום חמש לירות, הרי שההפרש הוא אחת לעשר. מי שסובלים מכל העניין הם, כמובן, בעלי המכונות, המרכזים בידיהם מטביעות ישראלים כאלה, והדורשים מנציגי ישראל להמירם בכסף אמריקאי.

מצוקת הדיור: דיבורים לא מעשים

ההכרזות הרמות של שר-השיכון, דויד לוי, לא הצליחו להקים בית אחד ביש-ראל. מירסום של הלישכה המרכזית ל-סטאטיסטיקה מימים אלה קובע, כי ב-רבע הראשון של 1979 הוחל בבניית 9100 דירות, לעומת 8500 דירות ברבע

שר לוי ירידה בבנייה

המקביל אשתקד. בנמר הבנייה למגורים חלה ברבע השנה הראשון ירידה של 10%, לעומת הרבע המקביל אשתקד. ב-סוף מארס השנה היו 58 אלף דירות בבנייה, לעומת 60 אלף בסוף מארס 1978. הבנייה הציבורית התחילה בשלושת החודשים הראשונים של השנה לבנות רק 200 דירות מגורים.

מחירי העבודות בצורה שרירותית. מאז התאחדו רשמית, הם מהווים מונופול, השולט בכל האולפנים במדינה. ריגול אמר, כי כיום מעדיפים מפיקים רבים לעבוד באיטליה. מתוח סרט 16 מ"מ צבע, באורך שעה, 2000 רגל נגטיב, ביחס צילום של 8:1, כולל העתק ראשון, עולה בישראל 135 אלף לירות, ובאיטליה 76 אלף לירות. אחת הדרישות של האולפנים היתה, כי המפיקים ישלמו במחירים נקובים בדולר. איגוד המפיקים פנה למישרד-התעשייה, והתערבות הביאה לביטול דרישה זו.

גדל אי-השיוויון בהכנסות

ההכנסה לנפש של מישפחה יוצאת אירופה ואמריקה היתה גדולה ב-85% מההכנסה לנפש של מישפחה יוצאת אסיה ואפריקה - כך גילה סקר הכנסות המישפחות לשנת 1978, שעשתה הלישכה המרכזית לסטאטיסטיקה. הסקר העלה, כי המישפחות הנמצאות בארבעה העשירונים התחתונים קיבלו בשנת 1978 כ-20% מכלל הכנסות מישפחות השכירים, בעוד המישפחות בעשירון העליון קיבלו 23% מכלל ההכנסות.

איגוד המפיקים דורש פיקוח על מחירי הפיתוח

איגוד המפיקים בישראל דרש ממיש-רד-התעשייה-והמיסחר להטיל פיקוח על מחירי מעבדות, "האולפנים המאוחדים" של הרצליה ה, "ברקול", ולהכריז על עבד דות האולפנים כמוצר ב-פיקוח, שאין להעלות את מחיריו בלי אישור הממ-שלה. יושב-ראש האיגוד, ישראל רינגל, מסר כי לאחרונה מעלים האולפנים את

סיריל סטיין לא ביטל השקעתו

בעוד מרבית המשקיעים במלונות חד-שים בישראל ביטלו או עיכבו את הע-שקעה, ביגול החלטת הממשלה על ביטול הסובסידיות לחלוואות-הפיתוח ל-תעשייה ולמלונות, החליט איל-המלור-נותיה-הממורים הבריטי, סיריל סטיין, על המשך ההשקעה במלון שחוא מקים באילת.

לסטיין רשת-מלונות גדולה בבריטניה (16 בתי-מלון) ובאירופה (20), המתמחה בעיקר בכמר-ינופש.

לפני כשנה רכש שטח המתוכנן לכפר-נופש באילת, ליד מלון "לרום". השטח נקנה מחברת "דקל", וניתן לבנות עליו 300 חדרים. עד כה השקיע סטיין 700 אלף דולר במקום, ולאחרונה הורה ל-נציגיו בישראל להמשיך בתוכנית, למרות ביטול הסובסידיות.

סטיין הוא בעל רשת מועדוני-החיימר-רים הבריטית הגדולה ביותר, "לדס-ברוק", והוא מראשי הקהילה היהודית והמגבית היהודית.